ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2022/313 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 24ης Φεβρουαρίου 2022

για τη χορήγηση μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής στην Ουκρανία

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 212,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ([1]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Οι σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Ένωση») και της Ουκρανίας εξακολουθούν να αναπτύσσονται εντός του πλαισίου της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ΕΠΓ) και της ανατολικής εταιρικής σχέσης. Η συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ένωσης και της Ουκρανίας ([2]) («Συμφωνία Σύνδεσης»), η οποία συμπεριλαμβάνει τη Σφαιρική και σε Βάθος Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών (DCFTA), τέθηκε σε ισχύ την 1η Σεπτεμβρίου 2017.

(2) Την άνοιξη του 2014, η Ουκρανία ξεκίνησε ένα φιλόδοξο πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων με στόχο τη σταθεροποίηση της οικονομίας και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των πολιτών της. Η καταπολέμηση της διαφθοράς, καθώς και οι συνταγματικές μεταρρυθμίσεις, η μεταρρύθμιση του εκλογικού συστήματος και οι δικαστικές μεταρρυθμίσεις συγκαταλέγονται μεταξύ των πρώτων προτεραιοτήτων του θεματολογίου. Η υλοποίηση των εν λόγω μεταρρυθμίσεων υποστηρίχθηκε από πέντε διαδοχικά προγράμματα μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής, στο πλαίσιο των οποίων η Ουκρανία έχει λάβει συνδρομή υπό μορφή δανείων συνολικού ύψους 5 δισεκατομμυρίων EUR. Η τελευταία μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή, που διατέθηκε στο πλαίσιο της πανδημίας της COVID-19 δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2020/701 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]), παρείχε στην Ουκρανία δάνεια ύψους 1,2 δισεκατομμυρίων EUR και ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2021.

(3) Η οικονομία της Ουκρανίας έχει πληγεί από την ύφεση του 2020 που προκλήθηκε από την πανδημία της COVID-19 και από τις παρατεταμένες απειλές κατά της ασφάλειας στα σύνορά της με τη Ρωσία. Η συνεχής συσσώρευση αβεβαιότητας είχε ως αποτέλεσμα την πρόσφατη απώλεια εμπιστοσύνης, η οποία επηρέασε αρνητικά τις οικονομικές προοπτικές, και από τα μέσα Ιανουαρίου του 2022 την απώλεια πρόσβασης στις διεθνείς κεφαλαιαγορές. Οι επιδεινούμενες συνθήκες χρηματοδότησης έχουν συμβάλει στο σημαντικό και αυξανόμενο υπολειπόμενο κενό εξωτερικής χρηματοδότησης και επιβαρύνουν σημαντικά τις επενδύσεις, αποδυναμώνοντας έτσι την ανθεκτικότητα της Ουκρανίας σε μελλοντικούς οικονομικούς και πολιτικούς κλυδωνισμούς.

(4) Η ουκρανική κυβέρνηση έχει επιδείξει ισχυρή δέσμευση για την εφαρμογή περαιτέρω μεταρρυθμίσεων, με βραχυπρόθεσμη εστίαση στην τρέχουσα κρίσιμη συγκυρία σε βασικούς τομείς πολιτικής όπως η οικονομική ανθεκτικότητα και σταθερότητα, η διακυβέρνηση και το κράτος δικαίου, και η ενέργεια.

([1]) Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Φεβρουαρίου 2022 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 21ης Φεβρουαρίου 2022.

([2]) Συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου (ΕΕ L 161 της 29.5.2014, σ. 3).

([3]) Απόφαση (ΕΕ) 2020/701 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 2020, σχετικά με την παροχή μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής στους εταίρους της διεύρυνσης και της γειτονίας στο πλαίσιο της πανδημίας της COVID-19 (ΕΕ L 165 της 27.5.2020, σ. 31).

(5) Η ανανεωμένη δέσμευση για τέτοιες μεταρρυθμίσεις και η ισχυρή πολιτική βούληση, ώθησαν τις ουκρανικές αρχές να επιταχύνουν την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων από το καλοκαίρι του 2021. Αυτό επέτρεψε επίσης στην Ουκρανία να ολοκληρώσει επιτυχώς την πράξη μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής που διατέθηκε στο πλαίσιο της πανδημίας της COVID-19, καθώς όλες οι μεταρρυθμιστικές δράσεις που συμφωνήθηκαν με την Ένωση στο μνημόνιο συνεννόησης υλοποιήθηκαν.

(6) Για να καταστεί δυνατή η μεγαλύτερη ευελιξία πολιτικής στο πλαίσιο της κρίσης που σχετίζεται με την πανδημία της COVID-19, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο («ΔΝΤ») ενέκρινε, τον Ιούνιο του 2020, 18μηνη συμφωνία stand-by για την Ουκρανία για το ισοδύναμο των 5 δισεκατομμυρίων USD. Η εν λόγω συμφωνία επικεντρώνεται σε τέσσερις προτεραιότητες: i) τον μετριασμό των οικονομικών επιπτώσεων της κρίσης, μεταξύ άλλων με τη στήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων· ii) την εξασφάλιση της συνεχούς ανεξαρτησίας της κεντρικής τράπεζας και της ευέλικτης συναλλαγματικής ισοτιμίας· iii) τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας με παράλληλη ανάκτηση του κόστους από την εξυγίανση τραπεζών· και iv) την προώθηση βασικών μέτρων διακυβέρνησης και καταπολέμησης της διαφθοράς για τη διατήρηση και την εμβάθυνση των πρόσφατων οφελών. Λόγω ανομοιόμορφων επιδόσεων όσον αφορά την υλοποίηση, η πρώτη επανεξέταση του προγράμματος, στην οποία συμφωνήθηκε επίσης παράταση του προγράμματος έως τα τέλη Ιουνίου του 2022, ολοκληρώθηκε μόλις τον Νοέμβριο του 2021. Έτσι, το σύνολο των εκταμιεύσεων στο πλαίσιο του τρέχοντος προγράμματος του ΔΝΤ ανήλθε μέχρι στιγμής στο ποσό των 2,8 δισεκατομμυρίων USD. Έχει προγραμματιστεί η διενέργεια δύο ακόμη επανεξετάσεων έως το τέλος του δεύτερου τριμήνου του 2022.

(7) Λόγω των υψηλών κινδύνων χρηματοδότησης του προϋπολογισμού και στο πλαίσιο της αργής ανάκαμψης από την κρίση που σχετίζεται με την πανδημία της COVID-19 και της ταχείας επιτάχυνσης του πληθωρισμού, η Ουκρανία ζήτησε νέο μακροπρόθεσμο πρόγραμμα μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής ύψους έως 2,5 δισεκατομμυρίων EUR από την Ένωση στις 16 Νοεμβρίου 2021. Μια τέτοια μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή έκτακτης ανάγκης ανταποκρίνεται, ειδικότερα, στην απότομη και απροσδόκητη αύξηση των αναγκών εξωτερικής χρηματοδότησης της Ουκρανίας, η οποία προκλήθηκε από την de facto απώλεια πρόσβασης στις χρηματοπιστωτικές αγορές, και στις υποκείμενες άμεσες προκλήσεις.

(8) Δεδομένου ότι η Ουκρανία είναι χώρα που καλύπτεται από την ΕΠΓ, θα πρέπει να θεωρείται επιλέξιμη για τη λήψη μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση.

(9) Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα πρέπει να συνιστά έκτακτο χρηματοδοτικό μέσο μη δεσμευτικής και μη προσδιορισμένης στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών, το οποίο αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των άμεσων αναγκών εξωτερικής χρηματοδότησης του δικαιούχου και θα πρέπει να στηρίζει την εφαρμογή προγράμματος πολιτικής που περιέχει ισχυρά μέτρα άμεσης προσαρμογής και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων τα οποία έχουν σχεδιαστεί για τη βελτίωση της θέσης του ισοζυγίου πληρωμών του δικαιούχου βραχυπρόθεσμα και της οικονομικής ανθεκτικότητας μεσοπρόθεσμα.

(10) Δεδομένου ότι η απώλεια πρόσβασης στις αγορές και η εκροή κεφαλαίων έχουν δημιουργήσει στο ισοζύγιο πληρωμών της Ουκρανίας σημαντικό υπολειπόμενο κενό εξωτερικής χρηματοδότησης που υπερβαίνει τους πόρους που χορηγούν το ΔΝΤ και άλλοι πολυμερείς οργανισμοί, η παροχή ταχείας μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής έκτακτης ανάγκης της Ένωσης στην Ουκρανία, υπό τις παρούσες έκτακτες περιστάσεις, θεωρείται πως καλύπτει επαρκώς, σε βραχυπρόθεσμη βάση, τους μεγάλους κινδύνους που διατρέχει η χώρα. Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα στηρίξει την οικονομική σταθεροποίηση της Ουκρανίας και θα αποσκοπεί στην ενίσχυση της άμεσης ανθεκτικότητας της χώρας, καθώς και, στις περιπτώσεις που αυτό είναι επί του παρόντος εφικτό, στην ενίσχυση του προγράμματος διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων της Ουκρανίας, συμπληρώνοντας τους πόρους που διατίθενται στο πλαίσιο της χρηματοδοτικής ρύθμισης του ΔΝΤ.

(11) Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα πρέπει να αποσκοπεί στην αποκατάσταση μιας βιώσιμης κατάστασης εξωτερικής χρηματοδότησης για την Ουκρανία, στηρίζοντας με τον τρόπο αυτόν την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξή της.

(12) Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης αναμένεται να συμβαδίζει με την εφαρμογή των πράξεων δημοσιονομικής στήριξης στο πλαίσιο του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]).

([4]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη, για την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 209 της 14.6.2021, σ. 1).

(13) Ο προσδιορισμός του ποσού της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης βασίζεται σε μια ποσοτική εκτίμηση των υπολειπόμενων εξωτερικών χρηματοδοτικών αναγκών της Ουκρανίας και λαμβάνει υπόψη την ικανότητά της για αυτοχρηματοδότηση μέσω ιδίων πόρων και ιδίως μέσω των συναλλαγματικών αποθεμάτων που διαθέτει. Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα πρέπει να συμπληρώνει τα προγράμματα και τους πόρους που χορηγούν το ΔΝΤ και η Παγκόσμια Τράπεζα. Κατά τον καθορισμό του ποσού της συνδρομής λαμβάνονται επίσης υπόψη οι αναμενόμενες χρηματοδοτικές συνεισφορές πολυμερών χορηγών και η ανάγκη να διασφαλιστεί δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ της Ένωσης και των άλλων χορηγών, καθώς και οι τυχόν προϋπάρχουσες ενέργειες άλλων μέσων εξωτερικής χρηματοδότησης της Ένωσης στην Ουκρανία και η προστιθέμενη αξία της συνολικής συμμετοχής της Ένωσης.

(14) Η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνήσει ώστε η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης να συμφωνεί νομικά και ουσιαστικά με τις βασικές αρχές και τους στόχους, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνονται στους διάφορους τομείς της εξωτερικής δράσης και τις άλλες συναφείς πολιτικές της Ένωσης.

(15) Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα πρέπει να στηρίξει την εξωτερική πολιτική της έναντι της Ουκρανίας. Η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης θα πρέπει να συνεργάζονται στενά σε όλη τη διάρκεια της επιχείρησης μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής, για τον συντονισμό και την εξασφάλιση της συνοχής της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης.

(16) Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα πρέπει να στηρίζει την προσήλωση της Ουκρανίας στις κοινές με την Ένωση αξίες, στις οποίες περιλαμβάνονται η δημοκρατία, το κράτος δικαίου, η χρηστή διακυβέρνηση, ο σεβασμός των ανθρώπινων δικαιωμάτων, η βιώσιμη ανάπτυξη και η μείωση της φτώχειας, καθώς και την προσήλωσή της στις αρχές ενός ελεύθερου και θεμιτού εμπορίου βάσει κανόνων.

(17) Προϋπόθεση για να χορηγήσει η Ένωση μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή θα πρέπει να είναι ο σεβασμός, εκ μέρους της Ουκρανίας, των ουσιαστικών θεσμών της δημοκρατίας, στους οποίους περιλαμβάνεται το πολυκομματικό κοινοβουλευτικό σύστημα, και του κράτους δικαίου και η εγγύηση του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Επιπλέον, οι ειδικοί στόχοι της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης θα πρέπει να ενισχύουν την αποτελεσματικότητα, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία των συστημάτων διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών και να προωθούν τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που σκοπό έχουν να στηρίξουν τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, τη δημιουργία αξιοπρεπών θέσεων εργασίας και τη δημοσιονομική εξυγίανση. Η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης θα πρέπει να παρακολουθούν τακτικά τόσο την πλήρωση των προϋποθέσεων όσο και την επίτευξη αυτών των στόχων.

(18) Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης που συνδέονται με τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της, η Ουκρανία θα πρέπει να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς και άλλων παρατυπιών που συνδέονται με την εν λόγω συνδρομή. Επιπλέον, θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη για τη διενέργεια εξακριβώσεων από την Επιτροπή και ελέγχων από το Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

(19) Η αποδέσμευση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης δεν θίγει τις εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ως αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής.

(20) Τα ποσά που απαιτούνται για την παροχή της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις πιστώσεις του προϋπολογισμού που προβλέπονται στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

(21) Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα πρέπει να τελεί υπό τη διαχείριση της Επιτροπής. Για να εξασφαλιστεί η δυνατότητα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου να παρακολουθούν την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή θα πρέπει να τα ενημερώνει τακτικά για τις εξελίξεις που αφορούν τη συνδρομή και να τους παρέχει τα σχετικά έγγραφα.

(22) Για να εξασφαλιστούν ενιαίοι όροι για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([5]).

(23) Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα πρέπει να υπόκειται σε όρους οικονομικής πολιτικής που θα καθοριστούν σε μνημόνιο συνεννόησης («ΜΣ»). Προκειμένου να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις εφαρμογής και για λόγους αποτελεσματικότητας, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να διαπραγματευθεί τους εν λόγω όρους με τις αρχές της Ουκρανίας υπό την εποπτεία της επιτροπής των αντιπροσώπων των κρατών μελών δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, η συμβουλευτική διαδικασία θα πρέπει κατά γενικό κανόνα να εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις εκτός από αυτές που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό. Λαμβανομένων υπόψη των δυνητικά σημαντικών επιπτώσεων συνδρομής άνω των 90 εκατομμυρίων EUR, είναι σκόπιμο να χρησιμοποιηθεί η διαδικασία εξέτασης όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 για πράξεις που υπερβαίνουν το εν λόγω κατώτατο όριο. Λαμβάνοντας υπόψη το ποσό της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης προς την Ουκρανία, η διαδικασία εξέτασης θα πρέπει να εφαρμόζεται για την έγκριση του ΜΣ και για οποιαδήποτε μείωση, αναστολή ή ακύρωση της συνδρομής.

(24) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας απόφασης, δηλαδή η παροχή μακροοικονομικής συνδρομής έκτακτης ανάγκης στην Ουκρανία με σκοπό τη στήριξη, ιδίως, της οικονομικής ανθεκτικότητας και της σταθερότητάς της, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ιδίου άρθρου, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.

(25) Λαμβανομένου υπόψη του επείγοντος χαρακτήρα που συνεπάγονται οι εξαιρετικές περιστάσεις λόγω της πανδημίας της COVID-19 και των απορρεουσών οικονομικών συνεπειών, θεωρείται σκόπιμο να προβλεφθεί εξαίρεση από την προθεσμία των οκτώ εβδομάδων που αναφέρεται στο άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

(26) Για να καταστεί δυνατή η ταχεία εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει επειγόντως την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Η Ένωση χορηγεί μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή ανώτατου ποσού 1,2 δισεκατομμυρίων EUR στην Ουκρανία («μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης»), με σκοπό τη στήριξη της οικονομικής σταθεροποίησης και ενός ουσιαστικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων στην Ουκρανία. Το πλήρες ποσό της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης χορηγηθείται στην Ουκρανία υπό μορφή δανείων. Η αποδέσμευση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης εξαρτάται από την έγκριση του προϋπολογισμού της Ένωσης για το σχετικό έτος από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η συνδρομή συμβάλλει στην κάλυψη των αναγκών που σχετίζονται με το ισοζύγιο πληρωμών της Ουκρανίας, όπως αυτές προσδιορίζονται στο πρόγραμμα του ΔΝΤ.

2. Για τη χρηματοδότηση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται εξ ονόματος της Ένωσης να δανείζεται τα αναγκαία κεφάλαια από τις κεφαλαιαγορές ή από χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και να τα δανείζει στην Ουκρανία. Τα δάνεια έχουν μέγιστη μέση διάρκεια 15 ετών.

3. Η Επιτροπή διαχειρίζεται την αποδέσμευση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης κατά τρόπο συνεπή προς τις συμφωνίες ή τα μνημόνια συνεννόησης μεταξύ του ΔΝΤ και της Ουκρανίας και προς τις βασικές αξίες και τους στόχους των οικονομικών μεταρρυθμίσεων που ορίζονται στη Συμφωνία Σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένης της DCFTA, που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της ΕΠΓ.

([5]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για εξελίξεις που αφορούν τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εκταμιεύσεων, και διαβιβάζει τα σχετικά έγγραφα στα εν λόγω όργανα εγκαίρως.

4. Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης διατίθεται για περίοδο 12 μηνών, αρχής γενομένης από την πρώτη ημέρα μετά την έναρξη ισχύος του ΜΣ που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1.

5. Εάν οι ανάγκες χρηματοδότησης της Ουκρανίας μειωθούν ριζικά κατά την περίοδο εκταμίευσης της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης, σε σύγκριση με τις αρχικές προβλέψεις, η Επιτροπή, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 7 παράγραφος 2, μειώνει το ποσό της συνδρομής ή την αναστέλλει ή την ακυρώνει.

Άρθρο 2

1. Προϋπόθεση για να χορηγήσει η Ένωση μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή είναι ο σεβασμός, εκ μέρους της Ουκρανίας, των ουσιαστικών θεσμών της δημοκρατίας, στους οποίους περιλαμβάνονται το πολυκομματικό κοινοβουλευτικό σύστημα, και του κράτους δικαίου και η εγγύηση του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

2. Η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης παρακολουθούν την τήρηση της προϋπόθεσης που ορίζεται στην παράγραφο 1 καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σύμφωνα με την απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου ([6]).

Άρθρο 3

1. Η Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2, συμφωνεί με τις αρχές της Ουκρανίας σχετικά με σαφώς καθορισμένους όρους οικονομικής πολιτικής και χρηματοδοτικούς όρους, εστιάζοντας ιδιαίτερα στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και στην εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών από τις οποίες εξαρτάται η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης. Οι εν λόγω όροι οικονομικής πολιτικής και χρηματοδοτικοί όροι καθορίζονται σε ΜΣ το οποίο περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα για την εκπλήρωση των εν λόγω όρων. Οι όροι οικονομικής πολιτικής και οι χρηματοδοτικοί όροι που καθορίζονται στο ΜΣ είναι συνεπείς με τις συμφωνίες ή τα μνημόνια συνεννόησης που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 3, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων μακροοικονομικής προσαρμογής και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που εφαρμόζει η Ουκρανία με τη στήριξη του ΔΝΤ.

2. Οι όροι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αποσκοπούν, ειδικότερα, στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας των συστημάτων διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών στην Ουκρανία, περιλαμβανομένης της χρήσης της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης. Κατά τον σχεδιασμό των μέτρων πολιτικής λαμβάνονται επίσης δεόντως υπόψη η πρόοδος όσον αφορά το αμοιβαίο άνοιγμα των αγορών, η ανάπτυξη εμπορίου βάσει κανόνων και υπό δίκαιους όρους και άλλες προτεραιότητες στο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης. Η Επιτροπή παρακολουθεί τακτικά την πρόοδο στην επίτευξη των στόχων αυτών.

3. Οι λεπτομερείς χρηματοδοτικοί όροι της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης καθορίζονται σε δανειακή σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί μεταξύ της Επιτροπής και της Ουκρανίας.

4. Η Επιτροπή επαληθεύει, σε τακτά διαστήματα, ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι όροι που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, συμπεριλαμβανομένου και του κατά πόσον οι οικονομικές πολιτικές της Ουκρανίας συνάδουν με τους στόχους της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης. Για τους σκοπούς αυτής της επαλήθευσης, η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με το ΔΝΤ και την Παγκόσμια Τράπεζα και, εφόσον είναι αναγκαίο, με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Άρθρο 4

1. Με την επιφύλαξη των όρων που καθορίζονται στην παράγραφο 3, η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης χορηγείται από την Επιτροπή σε δύο ίσες δόσεις, εκάστη των οποίων συνίσταται σε ένα δάνειο. Το χρονικό πλαίσιο για την εκταμίευση κάθε δόσης καθορίζεται στο ΜΣ.

([6]) Απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για τον καθορισμό της οργάνωσης και της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΕ L 201 της 3.8.2010, σ. 30).

2. Τα ποσά της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης που χορηγούνται υπό μορφή δανείου διατίθενται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947.

3. Η απόφαση της Επιτροπής για την αποδέσμευση των δόσεων εξαρτάται από την εκπλήρωση των ακόλουθων όρων:

α) της προϋπόθεσης που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1·

β) των συνεχών ικανοποιητικών επιδόσεων ως προς την εφαρμογή μη προληπτικής πιστωτικής συμφωνίας του ΔΝΤ·

γ) της ικανοποιητικής εφαρμογής των όρων οικονομικής πολιτικής και των χρηματοδοτικών όρων που συμφωνούνται στο ΜΣ.

Η αποδέσμευση της δεύτερης δόσης πραγματοποιείται, καταρχήν, το νωρίτερο τρεις μήνες μετά την αποδέσμευση της πρώτης δόσης.

4. Όταν δεν πληρούνται οι όροι που αναφέρονται στην παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή αναστέλλει προσωρινά ή ακυρώνει την εκταμίευση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τους λόγους της αναστολής ή ακύρωσης.

5. Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης εκταμιεύεται στην Εθνική Τράπεζα της Ουκρανίας. Με την επιφύλαξη των όρων που πρόκειται να συμφωνηθούν στο ΜΣ, περιλαμβανομένης της επιβεβαίωσης των υπολειπόμενων δημοσιονομικών χρηματοδοτικών αναγκών, τα ενωσιακά κονδύλια μπορεί να έχουν ως τελικό αποδέκτη το υπουργείο Οικονομικών της Ουκρανίας.

Άρθρο 5

1. Οι δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις που σχετίζονται με τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης διενεργούνται σε ευρώ με την ίδια τοκοφόρο ημερομηνία και δεν εμπλέκουν την Ένωση στη μεταβολή της διάρκειας ούτε εκθέτουν την Ένωση σε κινδύνους συναλλάγματος ή επιτοκίου, ή σε οποιουσδήποτε άλλους εμπορικούς κινδύνους.

2. Όταν το επιτρέπουν οι περιστάσεις και εφόσον υποβάλει σχετικό αίτημα η Ουκρανία, η Επιτροπή μπορεί να προβεί στις προσήκουσες ενέργειες προκειμένου να διασφαλίσει την προσθήκη ρήτρας πρόωρης εξόφλησης στους όρους και τις προϋποθέσεις του δανείου και την ύπαρξη ανάλογης ρήτρας στους όρους και τις προϋποθέσεις των δανειοληπτικών πράξεων.

3. Σε περίπτωση που οι περιστάσεις επιτρέπουν βελτίωση του επιτοκίου του δανείου και εφόσον υποβάλει σχετικό αίτημα η Ουκρανία, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει την αναχρηματοδότηση του συνόλου ή μέρους των αρχικών δανειοληπτικών πράξεών της ή μπορεί να αναπροσαρμόσει τους αντίστοιχους χρηματοδοτικούς όρους. Οι πράξεις αναχρηματοδότησης ή αναπροσαρμογής διενεργούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 4 και δεν έχουν ως αποτέλεσμα την παράταση της διάρκειας των οικείων δανειοληπτικών πράξεων ή την αύξηση του οφειλόμενου κεφαλαίου κατά την ημερομηνία διεξαγωγής των πράξεων αναχρηματοδότησης ή αναπροσαρμογής.

4. Το σύνολο των εξόδων της Ένωσης που συνδέονται με τις δανειοληπτικές και τις δανειοδοτικές πράξεις στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης βαρύνει την Ουκρανία.

5. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τις εξελίξεις ως προς τις πράξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3.

Άρθρο 6

1. Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης υλοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([7]).

([7]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

2. Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης υλοποιείται υπό άμεση διαχείριση.

3. Η συμφωνία δανειοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 περιλαμβάνει όλες τις ακόλουθες διατάξεις:

α) διασφάλιση ότι η Ουκρανία ελέγχει τακτικά κατά πόσο η χρηματοδότηση που χορηγείται από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης χρησιμοποιείται ορθά, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη παρατυπιών και απάτης και, εάν είναι απαραίτητο, κινεί νομική διαδικασία για την ανάκτηση τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών που χορηγήθηκαν βάσει της παρούσας απόφασης·

β) διασφάλιση της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, προβλέποντας ιδίως ειδικά μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παρατυπίας που επηρεάζει τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 ([8]), (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου ([9]) και τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([10]) και, για τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου ([11])·

γ) ρητή εξουσιοδότηση προς την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης να διεξάγει έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, καθώς και ψηφιακών επιχειρήσεων εγκληματολογικών ερευνών και συνεντεύξεων·

δ) ρητή εξουσιοδότηση προς την Επιτροπή ή τους αντιπροσώπους της να διενεργούν ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων·

ε) ρητή εξουσιοδότηση προς την Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο να διενεργούν ελέγχους κατά και μετά την περίοδο διαθεσιμότητας της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων ελέγχων εγγράφων και επιτόπιων ελέγχων, όπως οι επιχειρησιακές αξιολογήσεις·

στ) διασφάλιση ότι η Ένωση δικαιούται την πρόωρη αποπληρωμή του δανείου εάν διαπιστωθεί ότι, σε σχέση με τη διαχείριση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης, η Ουκρανία έχει εμπλακεί σε οποιαδήποτε πράξη απάτης ή διαφθοράς ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης·

ζ) διασφάλιση ότι όλες οι δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται η Ένωση σε σχέση με τις δανειοληπτικές και τις δανειοδοτικές πράξεις στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης βαρύνουν την Ουκρανία.

4. Πριν από την υλοποίηση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης, η Επιτροπή αξιολογεί, μέσω επιχειρησιακής αξιολόγησης, την ορθότητα των δημοσιονομικών ρυθμίσεων, των διοικητικών διαδικασιών και των μηχανισμών εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου της Ουκρανίας που σχετίζονται με τη συνδρομή.

Άρθρο 7

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 8

1. Η Επιτροπή υποβάλλει, έως τις 30 Ιουνίου κάθε έτους, έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης κατά το προηγούμενο έτος, η οποία περιλαμβάνει αξιολόγηση της εν λόγω εφαρμογής. Η εν λόγω έκθεση:

α) εξετάζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης·

([8]) Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).

([9]) Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

([10]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

([11]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1).

β) αξιολογεί την οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές της Ουκρανίας, καθώς και την πρόοδο στην εφαρμογή των μέτρων πολιτικής που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1·

γ) παρουσιάζει τη σχέση μεταξύ των όρων οικονομικής πολιτικής που καθορίζονται στο ΜΣ, των τρεχουσών οικονομικών και δημοσιονομικών επιδόσεων της Ουκρανίας και των αποφάσεων της Επιτροπής να αποδεσμεύσει τις δόσεις της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης.

2. Το αργότερο δύο έτη μετά τη λήξη της περιόδου διάθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης όσον αφορά τα αποτελέσματα και την αποτελεσματικότητα της περατωθείσας μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης, καθώς και τον βαθμό στον οποίο συνέβαλε στην επίτευξη των σκοπών της.

Άρθρο 9

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 24 Φεβρουαρίου 2022.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Η Πρόεδρος	*Η Πρόεδρος*
R. METSOLA	A. PANNIER-RUNACHER